

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 106 stemmer (V, S, DF, KF, RV, SF og FF) mod 2 (TF og IA); 3 (EL) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 169: Forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen). (Fremsat 11/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005. Anden behandling 14/6 2005. Tillægsbetænkning 15/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Høgni Hoydal (TF):

Igen med al fare for at irritere mine kære kolleger vil jeg også i denne sag forsøge at, i hvert fald *forsøge* at skabe lidt forståelse for, hvad det egentlig er for en holdning, jeg står her og fremfører i forholdet Danmark-Færøerne.

Kl. 9.40

I samme øjeblik som de såkaldte praktiske mænd forviser ideerne og værdierne fra den politiske scene, er det starten på et forfald i demokratiet og folkestyret.

Sådan sagde statsmanden Olof Palme engang, og det er jo en sandhed, som er blevet bekræftet gang på gang i eftertiden, ikke mindst de seneste 10 år, hvor man kan sige, at det politiske rum efter min mening er blevet indsnævret til et nærmest rent spil om, hvem der bedst kan tilbyde tekniske løsninger, og en vis flytten rundt på nogle økonomiske allokeringer.

Vi ser også, at hele det politiske billede bliver skabt i et medieskabt spin, hvor diverse samfundsgrupper bliver stigmatiseret som enten de gode eller de onde, som der skal lefles for, eller

som skal fordømmes, altså hvor der skal sættes ind med enten gulerod eller pisk.

Men hvornår har vi egentlig sidst haft en idé-mæssig, en ideologisk debat om målene for samfundets udvikling? Er alt nu bare blevet et spørgsmål om at administrere det bestående og at fremstå som den mest effektive administrator? Og når der så virkelig kommer en politisk udfordring, så beder vi juristerne om en afgørelse eller parkerer det i diverse arbejdsgrupper eller embedsmandsgrupper.

Det er desværre det, der også er sket med debatten om Færøernes fremtid, eller debatten om Danmarks og Færøernes fremtid i fællesskab. Det er aldrig blevet så tydeligt som præcis med dette lovforslag om de færøske myndigheders overtagelser af sager og sagsområder.

Vi taler nemlig egentlig om en meget, meget enkel sag, nemlig at Færøerne selvfølgelig, hvis de ønsker det, kan administrere nogle områder og selv betale for det. Det burde der ikke være nogen ben i. Det havde heller ikke behøvet noget lovforslag, det kunne have været sket ved en simpel aftale. Men man har altså lagt det ind i det her lovforslag, der igen manifesterer den danske grundlov over Færøerne og drukner det hele i juridiske og administrative spidsfindigheder.

Som jeg har sagt – jeg ved godt, at det er provokerende – er det jo en klassisk divide et impera-politik, altså en del og hersk-politik. Nu kan færingerne igen, som vi har gjort i de sidste 50 år, skændes om, hvorvidt vi nu skal overtage en lille flig af noget, og om vi har råd til det. Og tager vi så det folkeretlige plan med, kan Færøerne og Grønland nu også skændes om, hvorvidt der er nogle organisationer, vi kan deltage i på vegne af Danmark. Danmark bevarer alle fordelene ved at have disse såkaldte rigsdele, og Færøerne og Grønland sidder tilbage og skal betale det hele selv.

Hidtil, kan man sige, har Danmark i hvert fald betalt for at have den såkaldte suverænitet over de nordatlantiske besiddelser. Nu får vi en unik situation, hvor Danmark, hvis det her gennemføres og vi virkelig overtager lidt administration, bevarer suveræniteten og ikke betaler noget som helst, mens færingerne og grønlænderne kan gå ned og skændes om nogle småting.

Det er jo genial kolonipolitik, det må da indrømmes. Jeg synes, at det er utrolig dygtigt gjort, og jeg må virkelig kvittere regeringen for dens dygtige forhandling og også embedsmændene i Statsministeriet for den meget, meget

dygtige måde at gennemføre dens mål i forhandlingerne på.

Som jeg har sagt før, stemte det færøske folk for 50 år siden for fuld selvstændighed, de stemte imod en hjemmestyreordning, 2 år senere havde de en hjemmestyreordning.

For 6 år siden var vi nede til forhandlingerne om fuld selvstændighed for Færøerne. I stedet tilbød den daværende regering den her overtagelesesordning. Vi sagde nej. Nu er der gået 6 år, og nu er den her alligevel. Det er rimelig fantastisk, som tingene kan gå.

Jeg vil gerne prøve at tage lidt fat i den idé-mæssige baggrund. Politisk selvstændighed og politisk frihed er jo ikke at kunne administrere nogle ting under en andens myndighed. Hvis formålet ikke er at opnå det fulde økonomiske ansvar og den fulde selvstændighed, er der ikke nogen mening i at overtage nogle områder. Denne proces har kun mening, hvis formålet er at tage det fulde ansvar for sig selv.

Den færøske selvstændighedsproces er jo ikke en idé om bare at overtage nogle administrationsområder inden for det danske rige. Det er jo en vision om at skabe et bedre og mere ansvarsfuldt samfund på Færøerne. Det er en vision om at skabe et demokratisk samfund, hvor det færøske folk selv træffer alle afgørelser på alle områder og man selvfølgelig også har en bæredygtig økonomi og en solidarisk samfundsform.

Kl. 9.45

Det er også en vision om at have et samfund, hvor vi kan stille vore folkevalgte repræsentanter til ansvar, og hvor vi ikke kan feje ting ind under gulvtæppet og give Danmark skylden, når det går galt, men hvor vi virkelig står med ansvaret og ikke sidder tilbage i denne ansvarsforflygtigelse, som vi altid ender i.

Men det er ikke mindst en vision om også at kunne tackle globaliseringens udfordringer og at kunne udvikle os i samspil med vores omverden med det fulde ansvar og ikke bare som en befuldmægtiget på det danske riges vegne, som administrerer nogle ting og selv betaler.

Men hvad er denne vision blevet reduceret til i denne debat? Ja, nu snakker vi igen om tekniske løsninger på nogle administrative områder, vi snakker lidt om jura, og vi snakker selvfølgelig altid om penge.

Ideen bag denne proces, da den startede for nogle år siden, var jo at sige: Hvis vi ikke kunne blive enige med Danmark om en traktat, blev vi simpelt hen nødt til at aftrappe de forhindringer,

der gør, at vi hele tiden ender i disse administrative, økonomiske og juridiske forviklinger. Det vil sige: Lad os overtage alle områder, dermed kan vi blive en selvstændig stat. Og hvorfor skulle vi ikke gøre det? Hvorfor skulle Færøerne ikke være selvstændige? Hvorfor skulle vi have noget imod, at Færøerne selv tager det fulde ansvar og deltager aktivt i det internationale samfund? Jeg har meget svært ved at se noget argument imod det.

Jeg vil gerne repetere, at de seneste år har der altså været et meget stort politisk flertal for denne proces på Færøerne, og det er jo ikke sket uden sværdslag. I 2001 besluttede vi at overtage meget vigtige områder og betale dem selv. Det reducerede den danske blokstøtte til Færøerne med 366 mio. kr., og hvad er det? Det er ikke meget på den danske finanslov, men relativt set, set i forhold til befolkningernes størrelse og økonomiernes størrelse, svarer det til, at det danske Folketing på én gang beslutter at sige nej tak til mellem 40 og 50 mia. kr. direkte i den danske statskasse.

Tager vi så de 4 år, der siden er gået, har vi altså sagt nej tak til et beløb, der efter danske forhold ville svare til mellem 180 og 200 mia. kr., og det synes jeg ikke man har kvitteret for i det danske Folketing. Jeg har kolleger, der stadig siger: Jamen færingerne vil jo bare nasse på det danske samfund, og de vil have penge med til selvstændigheden. Men det er jo direkte forkert.

Vi har taget nogle meget, meget vigtige skridt, som også har skabt usikkerhed på Færøerne. Men på trods af det er de partier, der går ind for selvstændighed, blevet genvalgt ved tre følgende valg, og jeg har nogle gange spurgt nogle kolleger: Ville I som danske politikere gå ud til jeres vælgere og sige: Stem på mig, så siger jeg nej tak til 50 mia. kr., og genvælger I mig, siger jeg nej tak til yderligere 50 mia. kr. om året? Det er da meget svært at forestille sig, at man ville blive genvalgt, men det er man blevet på Færøerne, og jeg synes virkelig, man skulle tage tråden op og sige: Jamen det er jo fint, det er jo udmærket. Det burde man støtte og ikke pakke det ind i det danske enhedsriges holdninger.

Jeg mener altså, at den færøske selvstændighedsproces desværre er blevet mødt med nogen hovedrysten og misforståelse. Det er mærkeligt, for da man her i Danmark i 1849 debatterede i den grundlovgivende rigsforsamling, hvor Færøerne ikke var repræsenteret, talte man om præcis de samme ting, og jeg vil tillade mig at citere,

hvad der bl.a. blev sagt dengang. D.G. Monrad sagde:

Alle landsdele ligger nu under Rigsdagen, men der er intet til hinder for at tildele dem udstrakt administrativ og provinsiel selvstændighed. Men ingen turde organisere disse øer som en selvstændig stat på grund af forbigående stemninger og drømmerier. Øerne turde naturligvis være underlagt Konge og Rigsdag og ikke kun regeringen, men det ville jo være for upraktisk at styre alle færøske forhold fra København.

Det sagde man i 1849, og så spørger jeg: Hvad nyt er der i dag i forhold til det? Det er præcis den samme tankegang, der ligger i de lovfor-slag, vi behandler her i dag: Jamen giv dem dog lidt udstrakt lokal selvbestemmelse, men vi sidder stadig på alle de vigtige områder, som er rettet mod omverdenen.

Der var dog også kritiske røster dengang i den grundlovgivende rigsforsamling. Grundtvig sagde, at han fandt, det ville være meget galt, hvis udviklingen bar derhen, at det ikke længere – ikke længere, husk det – skulle være færingerne selv, men Rigsdagen, der afgjorde, hvilke love der skulle gælde for Færøerne.

Det sagde Grundtvig i 1849, men er vi kommet videre? I dag behandler vi igen en lovgivning, hvor det er den danske Rigsdag, altså Folketinget, der sætter rammerne for det færøske folks selvbestemmelsesret. Det er lidt absurd at tænke på her i 2005.

Kl. 9.50

Jeg håber og havde håbet, man kunne diskutere lidt mere principielle ting i denne sag, og jeg kunne jo også nævne den danske indstilling til forholdet mellem politisk frihed og økonomisk frihed. Til Færøerne siger man: Nej, nej, I skal først være rige, I skal først have den økonomiske frihed, så kan I måske få den politiske frihed. Men hvad siger man i andre sammenhænge? Hvad sagde man til de baltiske lande? Man sagde: Politisk frihed er forudsætningen for økonomisk frihed.

Det samme grundlag er alle de danske partier jo blevet stiftet på. Blev Venstre ikke stiftet på, at bønderne skulle have politisk frihed for at kunne påvirke deres egne omstændigheder og dermed skabe økonomisk frihed? Blev Socialdemokratiet ikke stiftet på, at arbejderklassen skulle have politisk frihed? Sådan var det hele vejen igennem. Nu er tiden udløbet, men det er denne proces, som jeg mener for fremtiden burde være genstand for debat Færøerne og Danmark imellem.

Formanden:

Under danske forhold er taletiden kun 10 minutter, og så er det hr. Kim Christiansen som ordfører.

Kim Christiansen (DF):

Jeg er nødt til at komplimentere hr. Høgni Hoydal for hans kamp, hans kampånd og hele hans engagement i denne sag, for det har jeg meget stor respekt for. Jeg håber da også, at hr. Høgni Hoydal på et eller andet tidspunkt måske får held med sin frihedskamp på Færøerne, som jo på en eller anden måde skal danne grundlag for, at vi kan foretage os yderligere i det danske Folketing.

Som det har været understreget tidligere, er der jo indgået en aftale imellem Lagtinget og den danske regering, som der har været meget bred opbakning til; desværre ikke en opbakning, som er faldet ud til hr. Høgni Hoydals udtalte begejstring, og det bærer debatten også tydeligt præg af.

Jeg vil godt hæfte mig ved nogle af de ting, hr. Høgni Hoydal siger. På den ene side vil man gerne have yderligere frihed på Færøerne, men jeg kan også forstå, at det ikke skal ske helt gratis. Der skal stadig følge penge med, og det er måske ikke lige helt sådan, jeg ser på det.

Hr. Høgni Hoydal hævdede også, at man ikke er kommet videre. Jo, jeg synes da absolut, man er kommet videre. I det lovforslag, som vi skal stemme om om lidt, er der jo vide beføjelser til Færøerne. Der er nogle områder, der er undtaget, det er fuldstændig korrekt, men som hele Folketinget har lagt op til, ser vi meget gerne på de forhold på et senere tidspunkt. Det kræver nok, at der kommer et ønske fra et flertal i det færøske Lagting om det, men så vil vi selvfølgelig også bakke op om det.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det skal bare være helt kort for at rette, at jeg ikke har sagt, at der skal følge penge med. Vi har snarere sagt, at selvfølgelig er hele denne proces også et spørgsmål om at tage det fulde økonomiske ansvar for Færøerne.

Det, jeg har fokuseret på, er, at man har brugt så meget tid på at tage de økonomiske kalkuler frem. Hvis man har opbygget et afhængighedsforhold over 600 år og specielt de sidste 50 år med øgede tilskud, mener jeg, der burde være en rimelig proces, hvor man afvikler det. Men formålet er, som vi også har bevist med vores

ensidige nedskæring af blokstøtten, selvfølgelig at blive også økonomisk uafhængige og betale det hele selv.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil bare sige til hr. Høgni Hoydal, at med lovforslaget her følger der altså også penge med til de sagsområder, som Færøerne overtager. Bl.a. er hele aktivdelen overtaget af Færøerne kvit og frit, hvilket jeg synes er ganske rimeligt, så det er bare en forkert påstand, når hr. Høgni Hoydal påstår, at der ikke følger penge med, for det gør der.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det må jeg lige rette: Der følger ikke nogen penge med, heller ikke ifølge dette lovforslag. Det, der siges, er, at Færøerne selvfølgelig overtager de reelle aktiver, der er forbundet med sagsområdet, men det gør man også på alle andre områder. På folkeretligt plan findes der jo også helt klare internationale regler, og hvis man hellere vil overføre det til danske forhold, kunne man jo sige, at når kommunerne overtager nye områder, skulle de betale til staten for at få en bygning. Det lyder da lidt mærkeligt.

Formanden:

Hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Kl. 9.55

Helge Adam Møller (KF):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at den konservative gruppe synes, det er et godt lovforslag, og det vil jo også vise sig ved afstemningen om lidt, at et stort flertal i Folketinget synes, at det er et godt og et nødvendigt lovforslag. Det er også dejligt at se, at også et flertal på Færøerne, i det færøske Lagting og det færøske landsstyre, har syntes, at det er et godt og hensigtsmæssigt lovforslag.

Hr. Høgni Hoydal nævnte for et øjeblik siden, at han havde håbet på en mere principiel debat, og jeg vil godt sige en enkelt og i hvert fald for Det Konservative Folkeparti meget principiel ting.

Vi har jo et rigsfællesskab mellem Færøerne, Grønland og Danmark, og det er et rigsfællesskab, hvor det gentagne gange er sagt af et meget stort flertal i det danske Folketing og af den danske regering, at hvis der skulle være dele af rigsfællesskabet, der en dag siger: Tak for de år

vi har haft sammen, nu ønsker vi at gå for os selv – ja, så vil det blive respekteret. Sådan er det selvfølgelig mellem ligeværdige parter. Det vil sige, at hvis der i den del af Danmark, den del af det danske rigsfællesskab, vi i øjeblikket står i, var et flertal, der sagde: Nu vil vi godt frigøre os for fællesskabet med Færøerne eller Grønland – ja, så håber jeg da også, at færingerne eller grønlænderne ville respektere flertallet i Syddanmark.

Men jeg vil godt sige som Konservativ, at vi sætter pris på rigsfællesskabet; vi er faktisk glade for det. Nu er det specielt Færøerne, jeg vil tale om her, og vi synes, at det fællesskab, vi har med færingerne – den kultur, de forfattere, den natur og måske først og fremmest den befolkning, der er på Færøerne – er med til at gøre dette rigsfællesskab til et endnu bedre fællesskab, end hvis det kun var færingerne, der var alene, grønlænderne, der var alene, eller os, der bor lidt syd for jer andre, der var alene.

Vi har to færøske folketingsmedlemmer, jeg sætter stor pris på dem begge to, og jeg mener faktisk, at de også beriger rigsfællesskabet på hver sin måde, som andre tidligere folketingsmedlemmer. De er medvirkende til, at vi får debatten, og den er jo spændende, for hvad ligger der i ordet rigsfællesskab? Der ligger vel, at vi tilsammen, når de to befolkninger, de to områder, de to kulturer og de to forskellige sprog kompletterer hinanden, netop får et rigere fællesskab.

Derfor er det også en konservativ holdning, at vi gerne vil kæmpe for at bevare rigsfællesskabet med Grønland og Færøerne. Men den dag, hvor et flertal i et af de tre områder ønsker en anden løsning, vil vi hundrede procent acceptere det. Så vil vi sige tak for de mange gode år, vi har haft sammen, og håbe, at der også i fremtiden bliver mange gode år.

Derfor stemmer vi for dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Helge Adam Møller for at tage den principielle tråd op.

Jeg skal ikke polemisere mere end som så, for jeg er fuldstændig enig i, at selvfølgelig skal vi have et fællesskab, og selvfølgelig kan forskellige lande berige hinanden. Formålet med at være selvstændig er jo også at kunne samarbejde med andre lande.

Det, jeg vil spørge hr. Helge Adam Møller om, er: Hvorfor skal det fællesskab være bygget

på en underordning under den danske grundlov og den danske stat? Hvorfor kunne det ikke være et fællesskab mellem selvstændige stater? For at tage et banalt eksempel: Når mine børn bliver myndige og flytter hjemmefra, får jeg da ikke noget dårligere fællesskab med dem af den grund.

For at tage et eksempel på at jeg tror, vi går fejl af hinanden: Da vi var i selvstændighedsforhandlinger for 6 år siden, hørte jeg en fremtrædende dansk kulturperson sige: Nå ja, det er nu trist, at Færøerne vil være selvstændige, for vi vil nu savne William Heinesen. Så tænkte jeg: Ville man ikke læse William Heinesen, hvis vi var selvstændige? Jeg vil da læse alle de store danske forfattere, og jeg vil da have stor kontakt til Danmark, selv om vi er selvstændige.

Det er her, jeg tror, vi går helt fejl af hinanden, for det, som ligger på bordet, også lovforslaget her, gør jo, at Færøerne stadig er underordnet og ikke har fuldt demokrati til at kunne træffe afgørelser på udenrigsområdet, sikkerhedsområdet osv. osv.

Kl. 10.00

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen hvis befolkningerne ønsker det, kan det selvfølgelig være et fællesskab mellem selvstændige stater. Vi har jo en god og tæt tilknytning til andre selvstændige stater, f.eks. til vore svenske, norske og finske naboer, men helt ærligt er tilknytningen mellem Færøerne og Grønland og Danmark jo endnu stærkere, netop fordi vi har rigs-fællesskabet.

Det er vel i og for sig lidt uden sammenligning, men alligevel: Der kan være et fællesskab mellem to af forskelligt køn, og det kan være et godt fællesskab. Men fællesskabet er jo normalt endnu stærkere og endnu dybere, hvis man indgår et forpligtende partnerskab eller gifter sig.

(Kort bemærkning).

Høgner Hoydal (TF):

Jeg skal indrømme, at selv om jeg er glad for at høre disse pæne ord, synes jeg også, disse pæne ord er med til at sminke virkeligheden, for selvfølgelig er der også noget storpolitik i sagen.

Jeg tror, hr. Helge Adam Møller med sin forsvarspolitiske baggrund godt kan se, at som dansk statsminister ville jeg heller ikke være glad, hvis Grønland og Færøerne ikke længere var en del af det, man kalder dansk territorium, når jeg skulle forhandle ude i verden. Jeg tror

næppe, at Danmark ville være medlem af FN's Sikkerhedsråd, hvis Danmark ikke havde Grønland, så selvfølgelig har Danmark også nogle store fordele af det. Men så længe man ikke vil debattere den del af spørgsmålet, bliver det en meget uligeværdig diskussion, hvor Færøerne og Grønland hele tiden er modtagerne, og Danmark er giveren, og det er ikke befordrende for et ligeværdigt og gensidigt respektfuldt samarbejde.

Jeg synes, man skal tale om, hvilke fordele der ligger for Danmark og Færøerne på ligeværdigt grundlag og ikke hele tiden dette overordnet/underordnet. Jeg synes, et frit fællesskab som f.eks. det, vi forhandlede om i 2000, det man kalder Free Association, ville være en udmærket ordning. Her er der to selvstændige subjekter, der samarbejder om det, man er fælles om.

Formanden:

Tak, og så går vi videre med hr. Niels Helveg Petersen som ordfører.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er med stor glæde, Det Radikale Venstre medvirker til at gennemføre dette lovforslag. Det skaber en klar baggrund for, at de færøske myndigheder kan overtage en lang række sagsområder, og det er et meget klart og meget kort lovforslag, der i otte paragraffer fastlægger reglerne for, hvorledes grønlandske myndigheder kan overtage sagsområder.

Jeg sagde ved førstebehandlingen: Da jeg læste dette lovforslag, tænkte jeg ved mig selv, at nu bliver hr. Høgner Hoydal da glad. Det må dog opfylde mange af hans drømme om, at Færøerne kan få langt mere at skulle have sagt over de sager, de selv ønsker at have noget at skulle have sagt over. Men jeg er endnu en gang blevet forbavset over hr. Høgner Hoydal.

(Kort bemærkning).

Høgner Hoydal (TF):

Ja, men det viser vel også, at man måske ikke helt er kommet til forståelse af, hvad det egentlig er, vi ønsker. Færøerne bliver f.eks. hverken mere eller mindre frie af at overtage administrationen af sagsområder, og målet er, som jeg sagde, jo visionen om at kunne stå til ansvar for alle områder af samfundet.

Hvis der ikke ligger et klart mål om at blive selvstændige, giver det ingen mening at overtage nogle sagsområder. Som jeg sagde i mit ind-

læg, er det eneste, der vil ske, være det, at hvor Danmark før betalte for at bevare suveræniteten, betaler Danmark ikke længere for det, og så kan vi blive stående her i 50 år. Det synes jeg ikke er givtigt, og det er derfor, jeg har forsøgt at advare så hårdt imod lovforslaget.

Vi har set før, at den færøske selvstændighedsproces bliver inddæmmet, når det bliver sagt, at der er et flertal på Færøerne. Jamen herregud, vi havde et flertal på Færøerne for 50 år siden, da fik vi hjemmestyre, og vi har haft et flertal på Færøerne de sidste 6 år og har prøvet at forhandle, men der har ikke været vilje til at finde en løsning, der leder frem til selvstændighed.

Vi har også hørt her i debatten, at man sætter det således op: Jamen hvis I bliver i rigsfællesskabet, er der guld og grønne skove, men hvis I vil være selvstændige, er der gråd og tænders gnidse. Det er jo også med til at påvirke både politikerne og befolkningen på Færøerne.

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

Frank Aaen (EL):

Under behandlingen af disse lovforslag vedrørende Færøerne er det flere gange blevet sagt, at det er en aftale mellem Danmark og Færøerne, og dermed er der ikke mere at diskutere.

KL 10.05

Jeg tror, at når man hører folk henvise til denne aftale, er det en god ting at spørge: Er det nu en aftale, der er blevet indgået mellem to lige stærke parter? Det er det ikke, og det ved vi jo godt. Vi ved jo godt, at der har været forhandlinger, men at man på et tidspunkt erkendte fra færøsk side, at vi kommer ikke længere i denne omgang.

Vi anerkender, at der er lavet en aftale, der er godkendt af et flertal i Færøerne, og derfor stemmer vi ikke imod lovforslaget. Men vi anerkender også, at der er en stor debat på Færøerne, som er udtryk for forskellige holdninger til, om man kunne være kommet længere, og derfor har vi vedtaget at undlade at stemme til både dette og de øvrige lovforslag, fordi man ikke bare lige kan sige, at her er der altså en aftale mellem to lige stærke parter, nemlig den danske regering og henholdsvis de grønlandske og færøske myndigheder.

Et meget godt eksempel på, at det ikke bare er en aftale mellem to lige stærke parter, hvor der er taget hensyn til grundloven, er, at der overla-

des sagsområder til de færøske myndigheder, dog med de grænser, der ligger i grundloven, eller som der står i statsforfatningen. På side 14 i bemærkningerne læser man så det interessante, at med henvisning til statsforfatningen kan spørgsmålet om det danske sprogs anvendelse ikke overlades til de færøske myndigheder. Der er selvfølgelig ikke tale om, at færingerne skal bestemme, hvordan vi vil forvalte det danske sprog i Danmark, men hvordan der skal tages stilling til sprogforhold og anvendelse af dansk i Færøerne. Det kan man i henhold til grundloven ikke overdrage, står der i bemærkningerne til lovforslaget.

I hjemmestyreloven står der, at færøsk er hovedsproget, men at dansk skal læres godt og omhyggeligt, og at dansk lige så vel som færøsk kan anvendes i offentlige forhold. Det er jeg ikke imod, det er jeg tilhænger af. Men skal vi bestemme det herfra? Og skal vi afgøre, at det står i grundloven, at sådan skal det være til evig tid?

Det har vi spurgt til i PØU, hvor jeg synes, vi har haft nogle ganske udmærkede gennemgange af lovforslagene. Her kom det overraskende svar fra statsministeren, at han må indrømme, at med hensyn til det, der er skrevet om det danske sprog, indeholder grundloven ikke særlige bestemmelser om anvendelse af det danske sprog, der foreligger heller ikke nogen retspraksis om dette spørgsmål, der foreligger heller ikke nærmere retskilder, og derfor kan spørgsmålet om det danske sprog i Færøerne naturligvis give anledning til tvivl.

Det er jo et meget godt eksempel, at storebror skriver lovforslaget og bemærkningerne og i bemærkningerne indskriver noget om det danske sprog. Det var der bare ikke belæg for, det fik vi gravet frem i udvalgsarbejdet, og derfor er der også kommet en fælles tilkendegivelse om, at selvfølgelig er lovforslaget ikke bindende for al fremtid for, hvordan vi skal vurdere mulighederne for, at man i Færøerne suverænt bestemmer vedrørende anvendelse af sprog.

Jeg synes, det er et godt eksempel, og jeg synes i virkeligheden, statsministeren burde beklage her fra talerstolen, at man på den måde prøvede at snige noget, der ikke er belæg for, ind i lovgivningen, selv om der står i bemærkningerne, at der er belæg for det i grundloven.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Nu har jeg været meget kritisk over for lovforslagene som helhed, men jeg vil igen kvittere og

takke de partier og medlemmer af PØU, som har været opmærksomme på problemet og har skrevet tillægsbetænkningen. Det er præcis et udtryk for, at det jo ikke bare er et spørgsmål om grundloven og jura; det er et spørgsmål om politisk magt, man forsøger at lægge ind i lovforslagene. Man forsøger at afskærme det danske enhedsriges magt, og sproget er et eksempel.

Jeg er fuldstændig enig med hr. Frank Aaen i, at det da må være færingernes egen afgørelse, hvordan man ønsker sprogforholdet. Der er jo ikke nogen, der har noget imod dansk på Færøerne, så det er en fuldstændig unødvendig måde at hævde sin magt på i denne sag. Men det viser også, at den meget grundige behandling i PØU har flyttet nogle ting, og det er derfor, jeg siger, at havde vi haft nogle måneder mere, tror jeg, vi alle sammen ville have været enige om, at disse lovforslag slet ikke burde gælde for Færøerne.

Anfinn Kallsberg (FF):

Jeg er faktisk enig med hr. Niels Helveg Petersen, der sagde, at hr. Høgni Hoydal burde være glad for dette forslag.

Hr. Høgni Hoydal har jo indrømmet, at efter at forhandlingerne om selvstændighed for Færøerne sluttede i 2000 – dengang var hr. Høgni Hoydal vicelagmand og jeg selv lagmand – var vi på Færøerne enige om, at nu var der ét at gøre, og det var at overtage alle de områder, som vi kunne ifølge gældende lov, dvs. hjemmestyrelsen – at tømme hjemmestyrelsen, som vi sagde.

Kl. 10.10

Men vi blev meget hurtigt klar over, at der var nogle vanskeligheder, for hjemmestyrelsen var ikke tilstrækkelig i så henseende. F.eks. kunne vi ifølge hjemmestyrelsen overtage politiet, men ikke anklagemyndigheden. Vi kunne ikke overtage retsvæsenet, vi kunne ikke overtage familie- og arveretten, ja, sågar heller ikke medieansvarsloven, og derfor blev vi i stedet enige om, at man i hvert enkelt tilfælde var nødt til at lovgive her i Folketinget for overtagelse af visse sagsområder, for så var der et mere rationelt grundlag for at gå i gang med forhandlinger om en overtagelseslov.

Det er faktisk nøjagtig den samme overtagelseslov, vi i dag skal vedtage her ved tredjebehandlingen, som var på bordet i den tid, jeg og hr. Høgni Hoydal havde ansvaret for det færøske landsstyre, så derfor burde hr. Høgni Hoy-

dal absolut kunne gå ind for dette lovforslag, fordi alternativet ville være, at vi fik 20-30 overtagelseslove til behandling her i Folketinget. Dette lovforslag gør det nu muligt for os hjemme på Færøerne – og kun hjemme på Færøerne – at tage beslutning om hvornår og hvordan, i det omfang man kan få et politisk flertal på Færøerne for at overtage disse sager og selv betale omkostningerne.

Hr. Høgni Hoydal er gået tilbage til udgangspunktet, før forhandlingerne sluttede i 2000, og er gået tilbage til forslaget om, at vi skal overtage suveræniteten lige nu med det samme på alle områder og etablere Færøerne som et selvstændigt land. Men jeg tror, vi ville få visse problemer på Færøerne, for det ville i første omgang indebære, at vi skulle overtage alle sagsområder på én gang. Det ville betyde, at bloktilskuddet på 623 mio. kr. skulle finansieres hjemme på Færøerne, og at udgifterne på de områder, som vi ikke har overtaget, dvs. politi, retsvæsen, kirke og enkelte andre, små områder, skulle betales fra dag et, og det er netop det, som er problemet.

Vi havde varslet en folkeafstemning på Færøerne om den proces, men jeg aflyste folkeafstemningen, netop fordi jeg vidste, at der ville komme gang i en skrækkampagne på Færøerne om den økonomiske konsekvens af at gøre det fra den ene dag til den anden. Derfor er den eneste praktiske måde at gøre det på, at vi på Færøerne overtager område for område, betaler det selv og sørger for, at vi får de nødvendige tilpasninger af den økonomiske sektor, så vi kan gå ud til den færøske befolkning uden at opstille dette skræksscenario med pengene. Alle ved jo, hvor vanskeligt det er, hvis man siger, at nu skal velfærden beskæres fra den ene dag til den anden med de konsekvenser, som ligger i det.

Derfor synes jeg virkelig, at det helt naturligt måtte være sådan, at man på Færøerne var enige om denne proces. Det er man desværre ikke blevet, og det er jeg meget ked af, for hr. Høgni Hoydal og Tjódveldisflokkurin ville på dette tidspunkt have mulighed for at få konsensus om en proces på Færøerne, som ville give os mulighed for at komme frem til det punkt, hvor der kun var den ydre skal tilbage, og man ved en folkeafstemning kunne afgøre, om Færøerne skulle være en suveræn stat eller have en anden ordening. Det ville være et ideelt grundlag for en folkeafstemning på Færøerne om at bestemme sin egen fremtid, men hr. Høgni Hoydal har altså valgt noget andet.

Kl. 10.15

Hr. Høgni Hoydal sagde også noget om, at dette her er storpolitik. Ja, det er nemlig storpolitik, især for hr. Høgni Hoydal, for så længe som man har disse uafklarede sager mellem Færøerne og Danmark, kan man stadig føre en aktiv politik på forholdet mellem Færøerne og Danmark, men efter vedtagelsen af dette lovforslag er der kun et slagsmål hjemme på Færøerne. Så er det ikke mere et spørgsmål mellem Færøerne og Danmark, men et spørgsmål hjemme på Færøerne om tempoet for overtagelse og farten for processen.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Mangt skal man hoyra, áðrenn av dettur oyra – man skal høre meget, før ørerne falder af, og jeg skal passe på, jeg ikke bliver vred nu, for hr. Anfinn Kallsberg har, på trods af at jeg aldrig har nævnt hans navn eller forsøgt at drage hans politik herved i Folketinget, gjort det mod mig gentagne gange, og nu lægger han mig ord i munden, der er direkte forkerte. Jeg vil klart afvise, at det, der var planen i vores forhenværende koalition, var, at vi skulle lave en overtagelseslov, hvor alle de områder, vi taler om her i dag, skulle overgå til Færøerne på én gang, så vi dermed kunne komme ud af den administrative og økonomiske binding.

Det, vi har her i dag, er en tom skal, en tom kuffert. Der sker ikke nogen overdragelse med dette lovforslag. Vi kan skændes om det i 50 år, men der kommer ikke til at ske nogen overdragelse, og det er den politiske del af det. Politik går netop ud på, om du har et mål, eller om du ikke har et mål, og mit mål er ikke bare at få mulighed for at overtage nogle ting. Mit mål er at få gennemført selvstændighedsprocessen.

Så siger hr. Anfinn Kallsberg, at han aflyste folkeafstemningen på grund af økonomien. Nej, hans argumentation for at afløse folkeafstemningen på Færøerne gik på, at han ikke ville finde sig i, at Færøerne var en del af det danske rige, og at han ikke ville være under den danske grundlov. Men her i 2005 står han og siger, at det er vi bare, så jeg synes altså ærlig talt, at nu skal hr. Anfinn Kallsberg tage sig sammen.

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Den diskussion har vi haft mange gange hjemme på Færøerne, og jeg synes ikke, vi skal fortsætte med den her. Men det er helt klart, at grundlaget for en overtagelseslov er nøjagtig det

samme som dengang, og det kan hr. Høgni Hoydal nok få bekræftet.

Det er rigtigt, at hr. Høgni Hoydal var interesseret i, at en del sager blev overtaget ved ikrafttrædelsen af loven; det er helt rigtigt. Men der var ikke enighed i koalitionen om det, for det ene parti ville slet ikke høre noget om, at også Lagtinget skulle hægtes af processen, så det var altså ikke muligt, selv om hr. Høgni Hoydal påstår det, at få det gennemført i koalitionen.

Med hensyn til afløsningen af folkeafstemningen havde det jo også noget at gøre med nogle bemærkninger fra statsminister Poul Nyrup Rasmussen, som ville fortolke et nej på Færøerne som indlemmelse i det danske rige, og det var jeg kraftigt imod.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg vil opfordre til, at vi holder op med at diskutere disse interne færøske problemer, men jeg kan bare konstatere, at når man glemmer de politiske mål, som jeg citerede Olof Palme for – så snart de såkaldt praktiske mænd forviser alle ideer og mål fra den politiske scene – jamen så har vi ikke noget folkestyre. Så kan vi stå her og diskutere tekniske detaljer, men der er ingen, der aner, hvad vi er ude på.

Jeg vil sige, at jeg da ikke som privatperson ville underskrive en kontrakt, hvor jeg ikke havde læst det, der står med småt, og jo mere man læser disse lovgivninger, jo mere kommer der frem, der er skrevet med småt. Det er det, som Det Politisk-Økonomiske Udvalg også har bevist i forbindelse med sprogsprogsområdet.

Det, der nu ligger på bordet, har intet at gøre med den proces hen imod fuld selvstændighed, som jeg og hr. Anfinn Kallsberg var sammen om for nogle få år siden. Dengang var vi enige om, at vi ikke var en integreret del af det danske rige, men jeg har forstået, at også her har hr. Anfinn Kallsberg ændret mening.

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Ja, den sidste bemærkning siger det hele. Der er nogle, der diskuterer teoretisk politik, og der er nogle, som gør sig til talsmænd for at udøve praktisk politik. Her er forskellen mellem os to.

Formanden:

Tak til hr. Anfinn Kallsberg, og så er det fru Pia Gjellerup som ordfører.

Pia Gjellerup (S):

Der er mange af os, der har siddet og lyttet interesseret til debatten om både dette forslag og de to foregående om folkeretlige aftaler. Det er en spændende debat at lytte til, men det er også åbenbart, at det er en debat, som i meget høj grad foregår på Færøerne, og det er også meget klart, at det er en debat, der også i det videre forløb skal foregå på Færøerne, og selv om den foregår mange hundrede kilometer væk, vil vi fra tid til anden lytte interesseret til den fra Folketingets side.

Vi har i Socialdemokratiet støttet de to lovforslag, vi netop har behandlet om de folkeretlige aftaler, og vi vil også støtte dette forslag om mulighederne for overtagelse af alle de områder, som Færøerne måtte ønske at overtage, og som ligger uden for de rammer, som er knyttet til de grundlovsbestemte forhold.

Vi har i Socialdemokratiet fundet, at det – jeg tror, det var hr. Anfinn Kallsberg, der brugte det udtryk – er lidt af et juridisk mesterværk, hvor man faktisk i nogle klare, præcise lovforslag har skabt et samlet overblik og overladt den samlede beslutning til Færøerne: Hvilke opgaver er det, vi yderligere kan overtage inden for grundlovens rammer? Det sker med et enkelt, overskueligt og klart lovforslag, dog med den undtagelse, at vi har diskuteret, hvordan sproget skulle behandles i den sammenhæng, altså om det er et statsforfatningsbrøde eller ej. Det har vi fået afklaret under PØU's behandling af forslaget, og jeg tror, spørgsmålet har fået den fornuftige landing, det skulle have, hvorefter der er fuld og fornøden klarhed.

Jeg vil i øvrigt gerne sige, at jeg ikke tror, det bidrager til nogen særlig god tone mellem hinanden, hvis man anser behandlingen af sproget for at have været et forsøg på at genere mennesker på Færøerne eller i Grønland. Nej, det har været et spørgsmål, man har anset for at være en vis form for sikring af menneskerettigheder, og derfor har man anset det for at være statsforfatningsretligt nødvendigt. Men der er altså fundet en fornuftig landing.

Vi sidder med et lovforslag, der er klart, og som overlader afgørelser til Færøerne på nogle områder, hvor man er helt klar over proceduren. Den anerkendes om lidt fra dansk side med vedtagelsen af dette lovforslag.

Det politiske mål, som man diskuterer på Færøerne, og som der er stor respekt for i Danmark, er spørgsmålet, om man vil gå endnu videre, tage det endelige skridt og sige, at Færøer-

ne for fremtiden ikke ønsker at være en del af det danske rigsfællesskab. Men se, det omhandler disse lovforslag jo netop ikke. De omhandler alt det, der kan ske, så længe færingerne beslutter fortsat at være en del af det danske rigsfællesskab. Så kan man føre praktisk politik, man kan overtage områder, og man kan debattere, om man vil ophæve sin deltagelse i det danske rigsfællesskab. Det forhindrer dette lovforslag ikke. Tværtimod må man sige, at nu er der kun den afgørende ting tilbage.

Der er givet en politisk tilkendegivelse fra et meget stort flertal i Folketinget om, at når et flertal på Færøerne måtte komme og bede Danmark om at blive selvstændigt, vil vi også anerkende det. Men det kræver til den tid en lovgivningsproces, hvis tilblivelse afhænger af, at man først har truffet beslutningerne på Færøerne. Det er ikke beslutninger, vi skal træffe i Danmark, det er beslutninger, man skal træffe på Færøerne.

KL 10.25

Den debat, vi har været vidner til, har jo gjort det fuldstændigt klart, at det selvfølgelig er en vanskelig diskussion, som indebærer meget. Den indebærer historie, den indebærer økonomi, og den indebærer forventningerne om, hvordan man fremtidigt kan organisere sig, også i forhold til andre fællesskaber end det danske rigsfællesskab. Den diskussion hører hjemme på Færøerne, men vi vil i Socialdemokratiet lytte til den, og den dag, et flertal på Færøerne måtte komme og sige, at vi gerne vil være selvstændige, og vi vil organisere os på den og den måde, vil vi også være med til at gøre det muligt, ligesom vi gerne vil gøre det muligt med dette lovforslag, at færingerne selv bestemmer overdragelse af alt andet end det, der ligger i rigsfællesskabets kerne.

Jeg håber, det hermed er fuldstændigt klart, at vi meget gerne vil lytte. Vi vil helst ikke blande os på Færøerne, men vi vil meget gerne høre nogle budskaber derfra, og vi vil også gerne fortsætte processen. Jeg synes, vi tager et væsentligt skridt ved at stemme for dette forslag her i dag, for dermed er alle de praktiske forhold afklarede, og så resterer der den afgørende diskussion, som skal tage sit udgangspunkt på Færøerne.

(Kort bemærkning).

Høgne Hoydal (TF):

Fru Pia Gjellerup siger, at den dag, et flertal på Færøerne vil have selvstændighed, vil man også lytte til det og finde en ordening, men det er altså

ikke mere end 4 år siden, vi prøvede på det. Det var en fuld demokratisk proces, hvor vi ville forhandle en selvstændighedstraktat om et frit fællesskab, en Free Association, og den traktat skulle til folkeafstemning på Færøerne, ligesom man gør med EU-traktater og andre ting.

Men dengang var det jo soleklart, at det ikke var noget, man støttede i Danmark. Vi kender godt det med: Jamen det er så godt at være i dette såkaldte rigsfællesskab, men hvis I vil være selvstændige – jeg tror, det blev formuleret således af et socialdemokratisk folketingsmedlem: Hvis I smækker med døren – smækker vi kassen i, og det ville selvfølgelig skabe et problem for det færøske folk. Der er jo ingen, der ønsker at tage en sådan beslutning med trusler hængende over hovedet om, at det vil føre til gråd og tænders gnidsel, så det er altså ikke reelt at sige, at man vil lytte og være positive, når man kommer med det ønske. Det må jeg lige understrege.

Men jeg er enig med fru Pia Gjellerup i, at hvis de praktiske betingelser var blevet afklaret her, var det jo fint. Men det er de bare ikke. Denne lovgivning ændrer ikke noget. Den giver mulighed for, at der i fremtiden kan afklares nogle praktiske ting, men det vil alt andet lige forhale processen og gøre, at vi desværre stadig skal have diskussionen her i Danmark. Den burde være på Færøerne, men den er i Danmark, så længe Folketinget fastholder retten til at administrere nogle områder på Færøerne ...

Formanden:

Nu er tiden gået, så nu er det fru Pia Gjellerup.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg vil gerne understrege, at det selvfølgelig er rigtigt, og det vil altid være Socialdemokratiets opfattelse, at hvis man anmoder om fuld selvstændighed, er det fuld selvstændighed, og så overtager man ansvaret. Man kan ikke sejle under et flag, der hedder selvstændighed, men for andres regning. Det er fuldstændig klart, og det er selvfølgelig også derfor, det er en vanskelig proces. Det anerkender vi.

Men det er netop derfor, vi meget gerne vil stemme for dette lovforslag her i dag. Jeg mener, det fjerner alle de praktiske politiske spørgsmål, så Færøerne kan tage det fulde ansvar for disse opgavers løsning. Så må man overveje, hvilken vej man vil gå, og hvilken proces man vil bruge på Færøerne for at komme til det politiske endemål, og hvis man bliver enig om fuld selvstæn-

dighed, skal det virkelig være fuld selvstændighed, og det er selvfølgelig ikke på dansk regning, for så er det jo ikke fuld selvstændighed.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Desværre fremfører fru Pia Gjellerup igen det med, at det skal være på andres regning, men det vil jeg gerne på det klareste afvise. Allerede nu, selv før det endelige skridt er taget, har vi af egen vilje nedtrappet det danske bloktilskud for at vise, at det overhovedet ikke handler om at få penge fra Danmark. Det eneste, vi har sagt, er, at når man skal stemme om et skridt som fuld selvstændighed eller etablering af den, må det selvfølgelig være en ordnet og civiliseret proces.

Jeg har meget svært ved at se, hvordan fru Pia Gjellerup kunne overbevise den danske befolkning i EU-spørgsmål, hvis der skulle stemmes om en traktat, og EU sagde: Hvis I gør det og det, får det de og de konsekvenser, men hvis I gør det, som vi vil have, får I meget gode vilkår. Det er jo ikke en reel demokratisk situation, når den mulighed, at du stadig væk skal være under den danske grundlov, det danske rige, giver penge og, som jeg siger, guld og grønne skove, mens den anden mulighed, som fru Pia Gjellerup også sagde her, fører til trusler om, at der så også vil være økonomiske konsekvenser næsten fra første dag. Hvis man var lidt mere positiv, ville 90 pct. af det færøske folk sige ja til selvstændighed, ingen tvivl om det.

Kl. 10.30

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg vil bare kvittere for, at hr. Høgni Hoydal præsterer at fremstille rigsfællesskabet sådan, at det at være en del af rigsfællesskabet for færingerne er at have guld og grønne skove. Sådan har jeg ikke opfattet det, men nu har vi hørt det, og vi lytter.

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Da lovforslaget var til første behandling, udtrykte SF den holdning, at vi syntes, at der var grund til at få en grundig udvalgsbehandling, fordi vi fandt, at der var nogle uklarheder, specielt på baggrund af at hr. Høgni Hoydal udtrykte sådanne betænkeligheder. En af dem er det kedelige i, at lovforslaget blev behandlet

som en hastesag på Færøerne, og der blev også henvist til at udvalgsbehandle andre uafklarede forhold.

Det har også efterfølgende under udvalgsbehandlingen vist sig, at der var anledning til disse kritiske holdninger. Her tænker jeg først og fremmest på lovbemærkningerne om sproglationerne, hvor vi i Det Politisk-Økonomiske Udvalg har haft en grundig behandling af dem og rent faktisk også fået en anden juridisk vurdering end den, der står i bemærkningerne. Så det er for os et udtryk for, at det kan være meget godt og hensigtsmæssigt at få lovforslagene grundigt udvalgsbehandlet.

Den strid om sproget siger os, at man skal være grundig i behandlingen, og at den her sag nok har haft for kort tid gennem sagsforløbet, men det, der så har talt meget for, at vi ender med at ville stemme for lovforslaget, er, at der er et flertal også på Færøerne, som går ind for, at man kører loven på denne led.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg skal ikke anfægte det her med, at man selvfølgelig henviser til et flertal på Færøerne. Det var også et krav fra regeringen, at den her lovgivning først skulle gennemføres på Færøerne, før den kom herved, så man altid kunne henvise til, at nu er den altså vedtaget på Færøerne.

Jeg vil understrege, og jeg tror, at jeg kan sige med sikkerhed, at ingen af de færøske parlamentsmedlemmer, der har stemt, er enige i den udlægning, som vi har hørt under udvalgsbehandlingen: at Danmark kan sætte lovgivning i kraft på Færøerne imod det færøske Lagting, f.eks. på militærområdet, og at Danmark kan gå i krig mod Irak og drage Færøerne med, uden at det færøske Lagting er enig.

Jeg vil gerne spørge SF's ordfører: Finder SF, at det er demokratisk, at Folketinget ifølge statsministeren kan træffe afgørelser hen over hovedet på det færøske folk om, hvem de skal i krig med, og hvilken militærlovgivning der skal være i kraft på Færøerne, selv om 100 pct. af færingerne skulle være imod? Er det demokratisk, og er det udtryk for, hvordan man synes at verden skal være sammenskruet?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne svare direkte på spørgsmålet, som hr. Høgni Hoydal jo tidligere har stillet til en række andre ordførere under andenbehandlin-

gen: Nej, jeg synes ikke, at det er en god demokratisk måde at træffe beslutninger på. Problemet er bare, hvis man har rigsfællesskabet – sådan har jeg forstået de juridiske vurderinger – at en del af rigsfællesskabet er, at Færøerne ikke selv kan fastlægge udenrigspolitikken. Det er så den afvejning imellem det at have rigsfællesskabet og det at have den fulde selvstændighed, der i den forbindelse spiller op imod hinanden.

Kl. 10.35

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret. Jeg kan også spørge lidt mere retorisk. Nu henviste jeg til, hvad Grundtvig havde sagt i 1849, hvor han sagde, at han ikke ville gå ind for en ordning, hvor den daværende Rigsdag skulle sætte love i kraft for Færøerne uden færingeres vilje. Men jeg forstår, at SF ikke er enig i det, Grundtvig sagde i 1849. SF kan altså godt gå ind for en sådan ordning og henviser til nogle juridiske udlægninger, som simpelt hen ikke er rigtige.

For det første har det færøske folk aldrig vedtaget den danske grundlov; heller ikke færøske repræsentanter. Og for det andet har det færøske Lagting i enighed sagt: Vi har ikke fragivet os muligheden for i hvert fald at kunne nedlægge veto mod, hvad vi bruges til i militær og international sammenhæng.

Det er derfor, jeg siger, at de her lovforslag også er en stramning. Det her er værre, end det var for bare 10 år siden. Der kunne Lagtinget altid sige: Vi er imod. Men nu stadfæster man også med hr. Kristen Touborgs velvilje – at sådan er det bare, at vi ikke har nogen indflydelse. Det synes jeg er direkte udemokratisk.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg skal undlade at gå ind i, hvorvidt hr. Høgni Hoydals udlægning af Grundtvigs ord er korrekt eller farvet, det skal jeg helt holde mig fra.

Men jeg synes ikke, at det er korrekt at sige, at der ikke er et flertal på Færøerne, som går ind for loven her. Det synes jeg ikke er korrekt. Jeg mener, at jeg kan sige, at der er et flertal, der har tilsluttet sig, at den her lov kører igennem også det danske Folketing.

Det er, som jeg sagde også ved førstebehandlingen, naturligvis af betydning for SF, hvad flertallet på Færøerne har besluttet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 107 stemmer (V, S, DF, KF, RV, SF og FF) mod 2 (TF og IA); 3 (EL) stemte hverken for eller imod.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om visse personalemæssige spørgsmål i forbindelse med de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Af finansministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 11/5 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 9/6 2005. Anden behandling 14/6 2005. Tillægsbetænkning 15/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 109 stemmer (V, S, DF, KF, RV, SF og FF) mod 1 (TF); 4 (EL og IA) stemte hverken for eller imod.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 29: Forslag til lov om ændring af færdselsloven og pasloven. (Kommunernes varetagelse af visse opgaver på kørekort- og pasområdet som led i kommunalreformen).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 18/4 2005. Anden behandling 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 109 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SF) mod 3 (EL).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 30: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Ændringer som følge af kommunalreformen).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 18/4 2005. Anden behandling 7/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 109 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SF); 1 (EL) stemte hverken for eller imod.